

EVROPAN ROKU 2015

Chlapec, který sází *stromy*

PETER HUMMEL
FOTO HEINZ HEISS

Aby zachránil naši planetu, vysadil Felix Finkbeiner miliony stromů. Je dvacátým a zároveň nejmladším Evropanem roku Reader's Digestu. Připojil se tak k elitní společnosti těch, kdo pracují na tom, aby byl náš svět lepším místem.

[[1L]] 02-2015

*Svůj první strom
zasadil Felix
Finkbeiner
v devíti letech*

Jednací sály firmy Volkswagen ve Wolfsburgu, to není místo pro slabé povahy. Manažeři společnosti tu rozhodují o miliardových obchodech a osudech stovek tisíc zaměstnanců po celém světě. Tady kralují muži v oblecích.

Ten patnáctiletý kluk v tričce a džínách, který tu jednoho červnového dne roku 2013 na firemním shromáždění vystoupil před celým vedením skupiny a osmnácti tisíci zaměstnanci, měl ale tolik kuráže, že dokonce začal klást požadavky.

„Moc dobře víte, že vaše auta, stejně tak jako vozy jiných výrobců, spotřebovávají moc benzínu,“ prohlásil Felix Finkbeiner. „Má to smysl? Trvale udržitelný rozvoj, to není žádný luxus, navíc – to je základní právo dětí. Máte nápad, jak situaci zachránit? Já ano!“

A pak ten klouček začal lidem od Volkswagenu vysvětlovat, že od nich chce, aby sponzorovali výsadbu miliard stromů. Díval se členům vedení firmy přímo do oči a oni zjevně neměli v úmyslu mu odporovat. Shromáždění zaměstnanci ho odměnili dlouhým, bouřlivým potleskem.

Felix umí na dospělé zapůsobit a dobře to ví. Navíc má v malíčku veškerá klíčová fakta a čísla týkající se klimatické krize. Stromy pohlcují oxid uhličitý, produkují kyslík a uhlík vážou. Jinými slovy, lidmi tak zoufale ždímáné životní prostředí potřebuje právě je.

Děti a mladí lidé, kteří patří k Felixovu ekologickému hnutí Plant-for-the-Planet (Sázej pro planetu), doufají, že do roku 2020 se po celé Zemi vysadí na bilion stromů. To je sto padesát na každého člověka na Zemi.

„Na zeměkouli je pro všechny tyhle nové stromy spousta místa a ani se kvůli nim nemusí zasahovat do orné půdy nebo do obydlených míst. Dokázaly by absorbovat čtvrtinu světových emisí CO₂,“ tvrdí Felix.

Od té chvíle, kdy iniciativa Plant-for-the Planet v roce 2011 převzala vedení programu OSN nazvaného *Kampaň za miliardu stromů*, se po celé planetě vysázely miliony semenáčků. Rostou, čistí vzduch a chrání půdu. Říkali jsme už, že Felix je sedmnáctiletý školák?

STROM ČÍSLO JEDNA, ten, kterým to všechno začalo, se dnes už u vchodu do Felixovy školy v Bavorsku pne do třímetrové výšky. Když bylo Felixovi devět let, dostal za úkol svým

»
Doufají, že do roku 2020 se po celé Zemi vysadí na bilion stromů – to je sto padesát na každého člověka.

FOTO © PLANT-FOR-THE-PLANET.ORG

spolužákům přednést referát o klimatické krizi. Na internetu našel článek o Keňanu Wangarim Maathaiovi, nositeli Nobelovy ceny, který během třiceti let pomohl v Africe vysadit třicet milionů stromů.

„Napadlo mě, že bychom se spolužáky mohli udělat něco podobného,“ vypráví Felix. „A tak jsme zasadili strom.“ Peníze na něj dali dohromady rodiče dětí. Na spolužáky z ostatních tříd i na učitele to udělalo tak ohromný dojem, že začali také sázet stromy.

Zanedlouho už se o akci psalo v novinách, mluvilo se o ní v rádiu a začaly se do ní zapojovat další školy. Děti vytvořily webové stránky a založily dětskou iniciativu Plant-for-the-Planet, která má za cíl spojit

děti na celém světě a v každé zemi na světě vysadit milion stromů. A tak odstartovalo mohutné zazeleňovací hnutí.

Felix je rozený řečník a dokáže svým nadšením strhnout ostatní. Tyhle vlastnosti ho zavedly na cesty po celém světě. Nejenže přednáší a účastní se světových klimatických summitů, ale uspořádal i ně-

kolik „akademii“ – organizovaných dílen, na kterých se děti vzájemně školí v řešení problémů životního prostředí.

V POUHÝCH TŘINÁCTI letech přednesl Felix Finkbeiner před shromážděním OSN v New Yorku projev, který si sám napsal. „My děti už vám nevěříme,“ sdělil delegátům. „Ničíte naši budoucnost. Nezapomínejte však na jedno: komár nosorožci neublíží, ale když je těch komárů tisíc, můžou nosorožce přimět, aby změnil směr. Tak přestaňte mluvit – a začněte sázet!“

Felix se setkal i s několika nositeli Nobelovy ceny míru, třeba s Kofim Annanem a Alem Gorem. Světový tisk o něm píše jako o ekologickém

superstar. Uznání mu vyslovil i monacký kníže Albert II., s nímž se Felix setkal na klimatické konferenci v jihoafrickém Durbanu. „Felix je mimořádný mladý muž. Hluboce ho obdivuji,“ říká kníže. „Jeho iniciativu následují tisíce mladých lidí po celém světě, spustila skutečnou vlnu solidarity. Když vidím, jak mladá generace bojuje za udržitelné životní prostředí, budí to ve mně velké naděje do budoucna.“

Dnes iniciativu Plant-for-the-Planet podporuje na sto dvacet tisíc dětí na celém světě. Třicet tisíc z nich bylo vyškoleny pro úlohu „ambasadorů klimatické spravedlnosti“, kteří předávají své znalosti ostatním dětem.

Ambasadoři působí po celé planetě, v Malajsii, v Mexiku, na Pobřeží slonoviny i v Kanadě; ve Španělsku jich je už 892, v Polsku 276, v Rakousku 726.

Byly ustaveny dvě demokratické rady – Rada dětí a Rada mládeže. Do nich se každoročně pořádají online volby. Volební právo mají jen mladší jednadvaceti let.

Patnáctiletý Giovanni Atzeni z italského Sassari zasedá v Radě dětí. „Poprvé jsem o Felixovi a iniciativě Plant-for-the-Planet četl v novinách, když zasadil milionový

strom,“ vzpomíná Giovanni. „Na jeho příkladu jsem si uvědomil, že my děti máme sílu, že opravdu můžeme proti klimatickým změnám něco podniknout.“

Giovanni se rozhodl se k iniciativě připojit. Na setkání v německém Posenhofenu v roce 2013 se seznámil s Felixem. „Bylo to strašně zajímavé,“ říká Giovanni. „Felix v diskuzi vždycky řekne něco, co ostatní inspiruje. Zná se se spoustou důležitých lidí, udělal mnoho neuvěřitelných věcí,

a přitom to je úplně obyčejný kluk.“

V současnosti Rady činí rozhodnutí za celou organizaci a určují cíle hnutí. Organizace má sedmáct zaměstnanců, placených výhradně z darů.

KDYŽ SE FELIX ohlíží za skromnými začátky iniciativy, sám nemůže uvěřit, jaké ohromné hnutí z jeho původního

nápadu vyrostlo. „Ale když řekne dospělému něco dítě, má to úplně jiný dopad, než když mu to řekne jiný dospělý,“ tvrdí. „Nás dospělí prostě musejí poslouchat, musejí brát naše požadavky vážně.“

Otec Felixe podporuje. Frithjof Finkbeiner, který omezil své působení v rodinné firmě, aby se mohl věnovat práci v dobrovolnických právních organizacích, tvrdí: „Stala

»
„Zná se se spoustou důležitých lidí, udělal mnoho neuvěřitelných věcí, a přitom to je úplně obyčejný kluk.“

Felix při setkání s monackým knížetem Albertem II. a jeho ženou, kněžnou Charlene

se úžasná věc. Pokud jde o klimatickou krizi, mají děti mnohem větší vliv než my dospělí.“

Finkbeinerovi – Felix má ještě dvě sestry – bydlí v bývalé nádražní budově v Uffingu, vesničce nedaleko bavorského jezera Staffelsee. Felix dostudoval mnichovskou Mezinárodní školu a už má plány do budoucna.

„Svět čelí dvěma krizím – krizí životního prostředí a krizí spravedlnosti,“ vypočítává. Znělo by to, jako když mluví nějaký politik, nebýt toho, že svá slova zajídá čokoládou.

„Miliarda lidí přežívá jen za dolar denně, každých čtyřadvacet hodin umře na třicet tisíc lidí hladu. Obě

tyhle krize jsou úzce provázané: lidé v chudších zemích, jež ke klimatickým změnám přispívají tím nejmenším dílem, trpí jejich důsledky nejvíce.“

Ti, kdo bojují o holé přežití, podle něj často prostě nemají na vybranou – například musejí vymýtit další kus lesa, aby mohli vypěstovat potravu pro svou rodinu a dřevo použít jako palivo.

Felix si ulomí další čtvereček čokolády. Obvykle sní tabulku denně: samozřejmě jí Die Gute Schokolade, což je vlastní značka jeho hnutí. Každých pět prodaných tabulek financuje jeden nový strom. A jdou na dračku, už se jich prodalo na čtyři miliony.

„Dokud ve světě vládne nespravedlnost, klimatické problémy nevyřešíte.“

Jedním z důvodů, proč chce jít Felix studovat univerzitu do USA, je to, že by i tady rád našel podporu pro „svou“ věc. „V Americe si až moc lidí myslí, že extrémní výkyvy teplot pannovaly v celých dějinách Země,“ říká. „Samozřejmě mají na takový názor

FOTO © GETTY IMAGES

právo, ale neznamená to, že musejí mít nutně pravdu.

Asi devadesát sedm procent klimatických studií ze všech oblastí světa dochází k závěru, že za klimatické změny může člověk a že se skutečně dějí,“ pokračuje. „Jen tři procenta studií tento názor nepotvrzují.“ A je na nás, jestli budeme věřit sedmadesát procentům, nebo tříprocentnímu zbytku.

Felix má za to, že nic nezkazíme, pokud se rozhodneme věřit většině a řídit se podle jejich doporučení; kdyby se nakonec ukázalo, že to byl omyl, nic se nestane. Pokud se ale postavíme na stranu oněch tří procent klimatických skeptiků a nakonec se zjistí, že se mýlili oni, bude na odvracení katastrofy už moc pozdě.

Je mladý, a tak mu tohle riziko připadá moc velké.

Felix by klidně pokračoval, ale je čas na svačinu. Dneska jsou koblihy se žlutkovým krémem a ty on má nejraději. ■

20

PREZENČNÍ LISTINA CTI

S dvacátým výročím
zdravíme všechny
předchozí držitele ocenění
Evropan roku. Každý z nich
svým způsobem pomohl
zlepšit životy nás ostatních.

FOTO DAG THORENFELDT / BELLONA

EVROPANÉ ROKU 1996–2014

1996 OTEC IMRE KOZMA MAĎARSKO

FOTO CYRIL FOLLIOT / AFP / GETTY

Otec Imre Kozma získal ocenění **za práci s bezdomovci a seniory**. V roce 1989 ve své zemi založil Nadaci řádu maltézských rytířů, která se tehdy soustředila na pomoc východoněmeckým uprchlíkům, kteří během posledních dní komunismu uvízli v Maďarsku. Od té doby jeho organizace pomohla více než 50 000 lidí. V roce 2014 vydalo Maďarsko k 25. výročí jeho charitativní činnosti upomínkovou poštovní známku. Otcí Kozmovi je sedmdesát čtyři let a stále stojí v čele organizace.

1998 PETE GOSS BRITÁNIE

Jachtař Pete Goss nezištně **zachránil před utopením svého soupeře**

v závodech sólo plaveb kolem světa. V drsných podmínkách otočil loď, aby z rozbořeného moře vytáhl Francouze Raphaela Dinelliho, za což

dostal Řád čestné legie. Jachtařských závodů se účastní dál.

V současnosti je mu padesát dva let a žije se ženou Tracy v Cornwallu. Jedním ze svědků na svatbě jim byl Raphael Dinelli, blízkými přáteli zůstali dodnes.

1997 FREDERIC HAUGE NORSKO

Norský environmentální aktivista si získal uznání **za kampaň proti jadernému znečištění Severního ledového oceánu**. Nenásilným způsobem přispěl ke změně veřejného mínění obyvatel své země. Jeho nadace

Bellona dnes zaměstnává široké spektrum ekologů, vědců a techniků na pěti místech po světě. Hauge si udržuje významné postavení v mnoha evropských ekologických institucích a spustil několik projektů včetně Mořského lesa z roku 2012, který má minimalizovat škody způsobené norským vodním hospodářstvím. Frederiku Haugovi je čtyřicet devět, je ženatý, má šest dětí, žije v Oslu a fandí elektromobilům.

1999**INGE GENEFKEOVÁ**
DÁNSKO

Ocenění získala **za průkopnickou práci při léčbě a rehabilitaci obětí mučení**. Začala s ní v roce 1982, kdy v Kodani pro tyto účely založila Rehabilitační a výzkumné centrum. Dnes centrum sdružuje na 140 členských organizací, jež sídlí v sedmdesáti zemích světa a ročně se postarají téměř o 100 000 obětí. „Slychat o mučení bolí, je to však mnohem lepší než tvářit se, že neexistuje,“ tvrdí dnes šestasedmdesátiletá zakladatelka centra. Žije v Kodani a pro svou organizaci pracuje i nadále.

2000**PAUL VAN BUITENEN**
NIZOZEMSKO

Auditorovi Paulu van Buitenenovi se podařilo **odhalit korupci a zneužívání pravomoci v Evropské komisi**. Jeho výpověď vyústila v rezignaci všech dvaceti komisařů, jenže samotného Buitenena šéfové potrestali přeřazením na podřadnější práci a snížili mu plat. O tři roky později dal šikanovaný úředník výpověď s tím, že se nic nezměnilo. V roce 2004 se však do Evropského parlamentu vrátil jako poslanec a působil v něm až do roku 2009. Definitivně politiky zanechal o dva roky později. S manželkou Bredou žije v Nizozemsku.

2001**LINUS TORVALDS**
FINSKO/SPOJENÉ STÁTY

Jeden z našich nejmladších Evropanů roku získal ocenění **za revoluci, již spustil v počítačovém průmyslu**. Vysnil si, vyvinul a prosadil patenty nezatížený otevřený operační systém nazvaný Linux, který světu představil v roce 1991.

„Pořád mám za to, že nabídnout Linux jako otevřený systém byla ta nejlepší věc, co jsem kdy mohl udělat,“ vzpomíná dnes pětáctýřicetiletý programátor. Zdrojový kód systému si může kdykoli kdokoli zdarma stáhnout.

Jeho operační systém používají v současné době miliony lidí a považuje se za jeden z nejvýznamnějších milníků počítačové historie. Běží na něm téměř všech 500 světových

superpočítačů, většina internetových serverů a také burzovních obchodů. Stojí na něm systém Android pro chytré mobilní telefony, používají jej jaderné ponorky i americká pošta.

Linus Torvalds se narodil v Helsinkách, v roce 2010 přijal americké občanství a momentálně žije se ženou, trojnásobnou mistryní Finska v karate, a třemi dětmi v New Yorku.

Stal se z něj mimořádně bohatý muž, který nicméně zatím vůbec nepomýšlí na odchod na odpočinek. Další vývoj svého systému svěřil několika klíčovým zástupcům a vlastní energii věnuje Nadaci Linuxu, jež nabízí nejrůznější výukové programy a konzultační služby, čímž společně i jednotlivcům pomáhá „v orientaci po stále se měnící krajině Linuxu“.

Pokud zrovna nepracuje, pije rád guinness a jezdí ve svém mercedesu. Nikdy však nedělá obojí zároveň.

FOTO KIMMO MÄNTYLÄ / REX

2002**EVA JOLYOVÁ** **NORSKO/FRANCIE**

Přes výhrůžky smrti, které dostávala, vytáhla francouzská soudkyně s norskými kořeny neohroženě **do boje s korupcí**. V jedné z největších francouzských ropných společností – Elf Aquitaine – nakonec usvědčila přes deset lidí. Od té doby působí jako protikorupční poradkyně norské vlády a v roce 2009 byla za Stranu zelených zvolena do Evropského parlamentu. Dnes jí jí sedmdesát jedna let, žije v Paříži. V roce 2012 kandidovala na francouzskou prezidentku.

2003**ŠIMON PÁNEK** **ČESKO**

Mladý aktivista získal ocenění **za svou humanitární činnost**. V roce 1992 založil neziskovou organizaci Člověk v tísni, která po celém světě pomáhá lidem v ohrožení. Jedním z jeho prvních projektů bylo SOS Sarajevo, masivní humanitární pomoc obyvatelům obleženého bosenského města. Od té doby organizace působila například v Bělorusku, na Kubě, v Čečensku či v Barmě, trvale se věnuje i aktivitám v České republice. „Nenašel bych smysluplnější práci než tu, jíž se zabývám ve společnosti Člověk v tísni,“ tvrdí Pánek.

2004

PETER EIGEN **NĚMECKO**

Je mu sedmdesát šest a nemá prý nejmenší úmysl zpomalit nebo všeho nechat a jen odpočívat. „Děláte si legraci?“ odvětil na otázku, zda pomýšlí na důchod. Ocenění časopisu Reader's Digest získal **za neutuchající boj proti podplácení a korupci**. Ta práce podle něj nikdy nekončí.

V roce 1993 založil společnost Transparency International, jejímž smyslem je monitorovat a zveřejňovat korporátní a politickou korupci v mezinárodním prostředí. Sídli v Berlíně a v současnosti má pobočky ve stu zemích po celém světě.

„Mám stále spousty práce,“ vysvětluje. Jezdí do zemí, jako je Mongolsko, a snaží se šířit kulturu podnikání, kterou se jeho organizaci úspěšně

podářilo zasít na mnoha jiných místech planety.

Ocenění Evropan roku, které získal, mu prý velmi pomohlo a hodně pro něj znamenalo.

„Procházeli jsme tehdy složitým obdobím, různí lidé se snažili podryt naši důvěryhodnost. Ta cena nás jasně vrátila do hry.

Lidé mají mylný pocit, že korupce v Evropě neustále stoupá. Ve skutečnosti se o ní jen víc ví a víc mluví, což je dobře. Naše práce nese ovoce a to mě pořád žene dál.“

Eigen, pyšný děda deseti vnoučat, rád hraje na klarinet a saxofon. S druhou ženou, Gesine Shwanovou, žije v Berlíně.

V roce 2007 spoluzaložil Berlínské občanské centrum, jehož smyslem je zasazovat se za udržitelný a rovnoprávný svět. „Hodně se nám toho už povedlo, mnohem víc věcí však ještě zbývá udělat,“ uzavírá.

2005

LEONID ROŠAL **RUSKO**

Doktor Rošal získal naši cenu **za pomoc obětem beslanského masakru** v roce 2004, kdy teroristé zajali 1100 rukojmí, mezi nimiž bylo 777 dětí. Během tří denního obléhání beslanské školy se doktor Rošal staral o to, aby zajaté děti měly co jíst, a ošetřoval ty, které se podařilo osvobodit. V současné době působí jako expert Světové asociace pro medicínu katastrof a urgentní medicínu a zasazuje se o ochranu dětí v probíhajícímu konfliktu na východní Ukrajině. Je mu osmdesát jedna, je ženatý a žije v Moskvě.

2006

AYAAN HIRSI ALIOVÁ
**SOMÁLSKO/NIZOZEMSKO/
SPOJENÉ STÁTY**

Ayaan Hirsi Aliová je dcera somálského politika a velká **bojovnice za práva muslimských žen**. V roce 1992 našla azyl v Nizozemsku a za otevřenou kritiku islámu si vysloužila výhrůžky smrti. V roce 2003 se stala poslankyní nizozemského parlamentu, později se přestěhovala do Spojených států. V roce 2007 založila nadaci AHA, která pomáhá hájit práva žen. Dnes je jí čtyřicet pět let, vyšly jí dvě autobiografie. Provdala se za britského historika.

2007

RUEDI LÜTHY **ŠVÝCARSKO**

Švýcarský lékař si vydobyl úctu pozoruhodným osobním nasazením, s nímž **pomáhá lidem nakaženým virem HIV** v Zimbabwe. V roce 2004 založil v Harare, hlavním městě tohoto státu, ambulantní kliniku a školicí středisko, s jejichž pomocí se snaží ulevit aspoň některým z tamních 14 milionů HIV pozitivních. V současné době se jeho klinika stará o 5000 pacientů a školí na 300 zdravotních pracovníků a lékařů v zacházení s pacienty nakaženými HIV. Doktor Lüthy je ženatý, má tři děti a většinu času tráví stále v Zimbabwe.

FOTO TRANSPARENCY INTERNATIONAL

2008

MARIA NOWAKOVÁ
POLSKO/FRANCIE

Ekonomka Maria Nowaková získala ocenění **za pomoc podnikatelům příliš chudým na to, aby získali půjčku od banky**. Nejprve svůj program mikro-úvěrů začala zavádět v Africe – jejím prvním zákazníkem byl v osmdesátých letech čistič bot z Burkiny Faso. Později se její Asociace pro právo na ekonomickou aktivitu (ADIE) přesunula do postkomunistických zemí. Dnes má ADIE ve Francii sto kanceláří a zaměstnává stovky dobrovolníků. V roce 2011 rezignovala na funkci prezidentky, stále však pro společnost pracuje.

2009

JOACHIM FRANZ **NĚMECKO**

Joachim Franzovi je padesát čtyři let. Coby extrémní sportovec se cyklistickými výkony na samé hranici lidských možností snažil **pozvednout veřejné povědomí o problémech způsobených virem HIV**. Překonal na kole Saharu, projel z Kapského Města do Johannesburgu, z Paříže do Dakaru. Loni se rozhodl připomenout 25. výročí pádu Berlínské zdi 9000 kilometrů dlouhou cestou podél bývalé železné opony.

2010 IANA MATEIOVÁ RUMUNSKO

Má-li zrovna trochu vzácného volna, touží Iana Mateiová po jediné věci, a to bez ohledu na to, jak ráda se věnuje fotografování, háčkování nebo pletení.

„Spát! Pořád se nemohu dospat,“ přiznává pětapadesátiletá matka tří dětí. Od doby, kdy se jí dostalo ocenění **za nezištnou pomoc obětem obchodu s lidmi**, vůbec neubrala na aktivitě.

Její rumunská charitativní organizace Reaching Out běží na plné obrátky.

„Ocenění pro nás tehdy bylo mimořádně důležité,“ vzpomíná. „Dělala jsem tu práci už sedmnáct let, ale teprve ve chvíli, kdy jsem dostala cenu, začali lidé opravdu poslouchat, co se jim snažím říci. Díky ní jsme získali pozornost veřejnosti a za to budu navždy vděčná.“

První útulek pro oběti mezinárodního obchodu se ženami otevřela v Rumunsku v roce 1998. Od té doby poskytla útočiště stovkám dívek, které dokázaly uniknout ze sítě nucené prostituce – Iana jim nejprve pomáhá uniknout z nebezpečí a poté také s návratem k normálnímu životu v bezpečném prostředí.

Nedávno si nadace Reaching Out pořídila pozemky kousek od Craiovy, kde chce vystavět hotel a ekologickou farmu, kde by ohrožené dívky mohly pracovat.

Nicméně většinu současné pracovní náplně Mateiové tvoří lobbování u vlivných osob, aby se zasadily o lepší vzdělávání a poskytovaly dívkám více životních příležitostí, čímž se v první řadě zabrání tomu, aby padaly do osidel mezinárodního obchodu s bílým masem.

„Bohužel tento obchod stále vzkvétá, zatímco zájem politiků klesá. My však pracujeme dál. Nic jiného nám nezbývá.“

EVROPANÉ ROKU

2014 THOMAS MINDER ŠVÝCARSKO

Obchodník se zubní pastou se stal postrachem zazobaných papalášů. Sehnal 100 000 podpisů pod petici **za referendum o zákazu nadměrných odměn pro vrcholné manažery** velkých korporací a o udělení větší moci pro akcionáře. V následně vypsaném referendu se pro to, aby si akcionáři mohli pro příště ohlídat přiměřenost manažerských odměn, vyslovila dvoutřetinová většina švýcarských voličů. Zákon ve Švýcarsku platí od ledna 2014. Minderovi je čtyřiapadesát let.

2011 MONIKA HAUSEROVÁ ŠVÝCARSKO/ITÁLIE

Monika Hauserová si vydobyla uznání **díky podpoře, již poskytuje obětem sexuálního násilí ve válečných zónách**. K činnosti ji přimělo televizní zpravodajství o masovém znásilňování žen v Bosně na počátku devadesátých let minulého století. Odcestovala do válkou rozervané oblasti a otevřela tam terapeutické centrum. Zanechala gynekologické praxe v Německu a založila podpůrnou organizaci Medica Mondiale. Hauserové je pětapadesát let, je vdaná a má syna. V roce 2012 obdržela cenu od střediska Sever–Jih, které spadá pod Radu Evropy.

2012 ISABEL JONETOVÁ PORTUGALSKO

Tato portugalská ekonomka založila ve své zemi síť třinácti potravinových bank, s jejichž pomocí **dokázala nakrmit tisíce lidí v nouzi**. Pevně věří, že dobrovolná práce má být součástí běžného života. Je prezidentkou Evropské federace potravinových bank, která sdružuje členy z jednadvaceti zemí a celkem rozděluje jídlo téměř šesti milionům lidí. Isabel Jonetové je pětapadesát let a má pět dětí.

2013 AGNIESZKA ROMASZEWSKÁ POLSKO

Polská novinářka **zaútočila na poslední evropskou diktaturu** – běloruskou vládu – neobvyklou zbrání: televizí. Vzhledem k tomu, že běloruská televize podléhá tvrdé cenзуře, založila Romaszewska nezávislou satelitní stanici Belsat TV se sídlem v Polsku, odkud občanům Běloruska poskytuje svobodné informace a také prostor pro diskuzi o tématech, která jejich vláda ignoruje. Agnieszka Romaszewska je třiapadesát let a s manželem, obchodním poradcem Jaroslawem Guzým, žije ve Varšavě.

READER'S DIGEST (2)